

DIỄN ĐÀN

Số 26

Ngày 11/11/1991

NỘI DUNG

VIỆT NAM	
Đồn phòng ngừa	8
Người Việt xóa bỏ hận thù	9
Ngăn cản Hà nội	10
CAMPUCHIA	
Hòa bình của những người đã chết	11
LIÊN XÔ	
Veltsin và cải cách kinh tế Nga	12
THIÊN NHIÊN - MÔI TRƯỜNG	
Môi sinh Việt nam trong đà suy thoái của nền kinh tế xã hội	14
Một bước tiến khổng lồ	16
DIỄN ĐÀN BẠN ĐỌC	
Thử nghĩ về một cuộc CM Nhung ở VN	18
Vài suy nghĩ	19
Ngoại giao Việt nam, lời hay lẽ	20
VĂN HÓA VĂN NGHỆ	
Nói ra để làm gì	22
Thơ Kín Kín, Trần Ngọc Tuấn	22
Hoàng Hưng và tập thơ Ngựa Biển	23
Nghệ thuật sơn mài Việt nam	25
DANH NHÂN	
Miến Điện khó khăn và hy vọng	27

Tạp chí Diễn Đàn do nhóm sinh viên và nghiên cứu sinh Việt nam tại Praha, Ostrava biên soạn và phát hành.

Chịu trách nhiệm: Trần Hồng Hà
Lê Thanh Nhân
C. Đ.

Mọi thư từ, bài vở xin gửi về địa chỉ
Trần Hồng Hà
Kolej Strahov XI/42
16 000 Praha 6
CSFR

Tel.: 35 49 79, hời phòng 42
Fax: (0042)(2) 22 23 04

Số tài khoản ngoại tệ:
Konto: 34833 - 1010759 - 111
Komerční Banka
Na Příkopě 3 - Praha 1

Bạn đọc thân mến,

Diễn Đàn số 26 đến tay bạn cùng với một loạt những sự kiện quan trọng: quan hệ Việt - Trung đã được bình thường hóa; giải pháp hòa bình cho Campuchia đã được tìm ra; lần đầu tiên sau hơn 70 năm người Nga không kỷ niệm Cách Mạng Tháng Mười và cuộc Cách Mạng Nhung Tiếp khắc sấp tròn hai tuổi...

Phần kinh tế chính trị với những bài dịch về các đề tài thường xuyên: Việt nam, Cu ba, Nga, đặc biệt trong số này là Campuchia.

Chúng tôi hân hạnh giới thiệu bài viết của bạn Người Cùng Khổ về đề tài môi sinh Việt nam. Khoa học kỹ thuật với một bài đặc sắc về di truyền.

Trong mục Diễn Đàn Bạn Đọc, N.N (Praha) suy nghĩ về một cuộc Cách Mạng Nhung ở Việt nam; Phạm Ứng (Moskva) bàn về dân chủ và Phan Hữu (Praha) về sự bình thường hóa Việt nam - Trung hoa.

Phần văn nghệ với sự tham gia của T.N.T, Kín Kín (thơ), Nguyễn Thương Ly, Bà Aun Sehan Su Chin, Nobel hòa bình năm nay, được giới thiệu trong phần danh nhân qua bài " Miến Điện khó khăn và hy vọng " của Triệu Phong.

Ban biên tập

TIN VIỆT NAM

MỸ TIẾP TỤC CẤM VẬN ĐỒI VỚI VIỆT NAM

(UPI 22.9.91) - Ngày 20.9.1991 tổng thống Mỹ G. Bush đã ký quyết định ra hạn thêm một năm nữa lệnh cấm vận với Việt Nam. Lệnh cấm vận bắt đầu từ năm 1975.

LENIN ĐỘI NÓN LÁ

Buổi sáng ngày 3.9 năm nay, người ta thấy bức tượng Lenin to tướng ở thủ đô Hà Nội đội chiếc nón lá đặc trưng của người nông dân VN. Công an quận chuyển giao ngay vụ việc cho công an thành phố. Công an thành phố vì sợ rằng đây là "vụ án" chính trị nên đã câu cụu so giúp đỡ của Bộ nội vụ. Từ đó trở đi bức tượng được cảnh sát canh phòng ngày đêm. Chuyện Lenin đội nón lá sự kiện tiếp theo vụ rải hàng trăm truyền đơn chính trị đầu tiên kêu gọi lật đổ chính quyền cộng sản ở các tỉnh Tiền Giang, Hải Hưng và Hà Nội trước hôm quốc khánh 2.9.

Theo FEER 3.10.1991

VIỆT NAM - PHẠT TỬ HÌNH CHO TỐI THAM NHUNG

Quốc hội Việt Nam đã sửa đổi bộ luật hình, cho phép xử tử hình những kẻ án hồi lộ và "xâm phạm tài sản XHCN". Nhưng sửa đổi này đã được chủ tịch Võ Chí Công ký ngày 15.8.1991, đây có vẻ là một cố gắng nhằm ngăn chặn vấn đề tham nhũng và ăn cắp tài sản nhà nước đang ngày càng gia tăng. Trước đây, hình phạt cao nhất vì tội án hồi lộ là tù chung thân.

Theo FEER 3.10.91

VIỆT NAM, LẬP KẾ HOẠCH MỞ THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN THỨ HAI Ở HÀ NỘI

(AFP/IHT 10.10.91) - Báo chí chính thức của VN mới đưa tin rằng ngân hàng trung ương VN sẽ mở thị trường chứng khoán thứ hai của VN ở Hà Nội vào tháng tới. Trước đó, ngày 30.8 một thị trường chứng khoán đã mở ở tp Hồ Chí Minh.

Tham gia vào thị trường chứng khoán là các ngân hàng VN, các công ty tự nhân và xí nghiệp nhà nước nào muốn mua hoặc bán ngoại tệ mạnh.

Các vi giám đốc đã lường tránh ngân hàng ngoại thường VN bởi sự chậm trễ, bởi những qui chế phức tạp của nó và tiền hoa hồng quá cao xuất phát từ sự độc quyền lâu năm của ngân hàng trong lĩnh vực này.

AUSTRALIA DỰ ĐỊNH TÀI VIÊN TRỢ CHO VIỆT NAM

(Reuter/IHT 10.40) - Tại Canberra, chính phủ Australia (Uc) vừa tuyên bố sẽ nói lại buồn bán và viện trợ cho VN sau 12 năm bởi vì đã có tiến triển trong hội đàm hòa bình về vấn đề Campuchia.

Các quan chức nói rằng vẫn chưa có quyết định cụ thể về khối lượng viện trợ nhưng họ cho rằng những đề án song phương sẽ bắt đầu vào nửa đầu năm 1992.

SINGAPORE DỰ ĐỊNH BỎ LỆNH CẤM ĐẦU TƯ VÀO VIỆT NAM

(Reuter, AFP/IHT 12.10) Phó thủ tướng Singapore Lee Hsien Loong nói rằng Singapore sẽ bãi bỏ lệnh cấm đầu tư vào VN sau khi hiệp ước hòa bình cho CPC được ký kết.

BÌNH THƯỜNG HOA QUAN HỆ NGOẠI GIAO MỸ-VIỆT

(BBC-23.10.91) Ngoại trưởng Mỹ, James Baker, trong chuyến đi dự hội nghị hòa bình về Campuchia ở Paris tuyên bố rằng Mỹ sẵn sàng bắt đầu đàm phán để bình thường hóa quan hệ ngoại giao với VN. Ông Baker nói rằng những bước cụ thể có thể bắt đầu vào tháng tới.

Sự chuyển biến nội trên trong chính sách của Mỹ là sự kiện hết sức quan trọng, và có thể giải thích rằng một trong hai điều kiện chính để bình thường hóa quan hệ Mỹ-Việt đã được thỏa mãn. Đó là: việc ký kết hiệp ước hòa bình cho CPC, và giải quyết vấn đề lính Mỹ mất tích trong chiến tranh VN. Tại Paris, ông Baker nói rằng việc nói lại hội đàm để dẫn tới bình thường hóa quan hệ Mỹ-Việt phụ thuộc vào mức độ hợp tác của VN trong việc tìm kiếm lính Mỹ mất tích. Đây cũng có thể xem là sự nới lỏng điều kiện của Mỹ vì trước đây phía Mỹ thường nói rằng vấn đề lính Mỹ mất tích ở VN phải được giải quyết trọn vẹn trước khi bình thường hóa quan hệ giữa hai nước.

THỦ TƯỚNG VÕ VĂN KIẾT ĐI THĂM CÁC NƯỚC ASEAN

(BBC 24-25.10.91) Ngay sau khi hiệp ước hòa bình về vấn đề CPC được ký kết (23.10), thủ tướng VN Võ Văn Kiệt đã lên đường thăm các nước ASEAN. Chuyến đi bắt đầu ở Indonesia và sau tiếp đến Thailand, Malaysia và Singapore.

TRUNG QUỐC NÓI LẠI QUAN HỆ VỚI VIỆT NAM

(BBC - 5.11.1991) Tổng bí thư ĐCS VN Đỗ Mười và Thủ tướng Võ Văn Kiệt đã đến Bắc Kinh dự cuộc họp cấp cao nhất giữa hai nhà nước. Tại đây hai bên đã chính thức tuyên bố bình thường hóa hoàn toàn quan hệ. Tổng bí thư ĐCS Trung quốc Giang Trạch Dân nói rằng sự bình thường hóa quan hệ Trung-Việt không ảnh hưởng gì tới quan hệ với nước thứ ba và rằng quan hệ Trung-Việt sẽ không dựa trên nền tảng ý thức hệ như trước năm 1978 mà dựa trên nguyên tắc chung sống hòa bình, tôn trọng chủ quyền của nhau và hai bên cùng có lợi. Một số nhà ngoại giao cho rằng VN và TQ sẽ lại câu kết với nhau vì lo sợ sự sụp đổ của CNCS, nhưng đồng thời cả hai nước đều ham muốn cải thiện quan hệ với các nước phương Tây và các nước phi CS ở Đông Nam Á.

THUYỀN NHÂN VIỆT NAM Ở HỒNG KÔNG

(BBC-21.10.91) Các quan chức bộ ngoại giao Anh công bố rằng Việt Nam đã chấp nhận "hồi hương bắt buộc có hạn chế" (limited compulsory repatriation) cho thuyền nhân Việt Nam ở các trại tạm giữ ở Hồng Kông. Hiệp định cho phép trả lại những thuyền nhân nào đến Hồng Kông lần thứ hai, cho dù họ không muốn về. Việc có liên quan tới khoảng 300 trong số hơn 60.000 thuyền nhân hiện đang ở các trại tỵ nạn Hồng Kông. Phong viên BBC ở Hồng Kông nói Anh quốc muốn đạt được thỏa thuận rộng hơn, cho phép hồi hương cưỡng bức tất cả các thuyền nhân nào không được xếp vào diện tỵ nạn [chính trị]. Trước các quan chức cao cấp Mỹ nhắc lại rằng Mỹ phản đối việc hồi hương cưỡng bức đối với bất cứ thuyền nhân Việt Nam nào.

Tin mới hơn cho biết ngày 29.10 phía Việt Nam đã chính thức ký kết với đại sứ Anh tại Hà Nội Peter Williams, đồng ý với việc hồi hương cưỡng bức tất cả những thuyền nhân nào bị xếp vào loại "di cư kinh tế". Việc ký kết này cuối cùng đã được Mỹ đồng ý. Trên cơ sở thỏa thuận này ngày 8.11 chuyến bay đầu tiên cho 59 thuyền nhân Việt Nam, bao gồm cả phụ nữ và trẻ em, về nước đã được tiên hành.

(Theo đài BBC đến ngày 9.11.91)

TIN THẾ GIỚI

CAM PU CHIA TỪ BỎ CHỦ NGHĨA CÔNG SẢN

(Reuter/ IHT 19.10)

PHNOMPENH - Đảng cầm quyền ở CPC đã tuyên bố chấm dứt 13 năm CNCS, thay tổng thống và áp dụng thể chế dân chủ và thị trường tự do. Đảng đổi tên từ "Đảng nhân dân cách mạng CPC" thành "Đảng nhân dân CPC". Dự luận cho rằng đảng muốn lấy lòng dân và tô điểm lại bộ mặt của nó trên trường quốc tế trước khi khai mạc hội nghị quốc tế về hòa bình ở CPC, tổ chức vào cuối tháng 10 ở Paris.

Heng Samrin, chủ tịch đảng cũ bị thay thế bằng Chea Sim. Thủ tướng Hun Sen trở thành phó chủ tịch đảng.

Trong diễn văn bế mạc đại hội, ông Chea Sim nói rằng "Đảng nhân dân CPC theo đuổi chế độ chính trị dân chủ và tự do, một chế độ đã đảng với ba trung tâm quyền lực."

Cam-pu-chia là nước Đông-dương đầu tiên cho phép thành lập đảng đối lập. Lão mới đây cũng từ bỏ chủ nghĩa Marx-Lenin, để lại Việt nam trở lại một mình theo con đường CS giáo điều. Bản tuyên ngôn của Đảng nhân dân CPC tuyên bố rằng "tất cả công dân CPC có quyền tự do tín ngưỡng, hội họp, xuất bản báo chí và tự bảo vệ trước tòa án."

HỘI NGHỊ HÒA BÌNH VỀ CAMPUCHIA HỌP Ở PARIS

(BBC-23.10.91) - Hội nghị hòa bình về CPC đã diễn ra với sự tham gia của tất cả bốn phái trong SNC (Hội đồng Dân tộc Tối cao), cũng ngoài trường của 19 nước trên thế giới và đã kết thúc thắng lợi, bằng việc ký kết hiệp ước hòa bình. Tổng thống Pháp Francois Mitterrand nói: một trang đen tối của lịch sử Cam-pu-chia đã qua. Đánh giá lạc quan này của ông được một số diễn giả khác hưởng ứng, trong đó có Tổng thư ký Liên hợp quốc Perez de Cuellar, cựu hoàng CPC Norodom Sihanouk. Một vài người trong số 19 ngoại trưởng của các nước tham dự hội nghị đã thẳng thắn đả kích Khmer Đỏ, kẻ đã giết hại hơn một triệu người dân Cam-pu-chia trong mấy năm cầm quyền. Ngoại trưởng Mỹ, ông James Baker nói về thời kỳ đó như là "sự ghê tởm đối với nhân loại và không được phép để lặp lại". Khmer Đỏ cũng là thành viên của Hội đồng dân tộc tối cao (SNC) Cam-pu-chia. SNC là do LHQ đề xuất ra vào năm ngoái để cai quản CPC trong thời kỳ chuyển tiếp trước bầu cử. Chủ tịch SNC, Hoàng thân Sihanouk sẽ chấm dứt thời kỳ lưu vong dài của mình và trở về Phnompenh vào tháng tới. Cả bốn phe, CPC đều nói rằng họ ủng hộ việc ông giữ chức tổng thống tương lai của CPC. LHQ hiện đang phải đương đầu với những nhiệm vụ phức tạp: kiểm soát việc ngừng bắn, giám sát quá trình giải giáp quân đội các phái, tổ chức đình cử lại cho khoảng 350.000 người Cam-pu-chia bị phiêu tán trong 13 năm nội chiến vừa qua. Cuộc bầu cử tự do có lẽ sẽ được tổ chức vào năm 1993.

NHỮNG PHÁI ĐOÀN LIÊN HIỆP QUỐC (LHQ) ĐẾN CAMPUCHIA

Những đại biểu đầu tiên của 111 trong số 268 thành viên của ủy ban trừ bị LHQ về vấn đề Campuchia đã đến Phnôm pênh vào ngày 9/11 vừa rồi để tiến hành các hoạt động hòa bình lớn nhất trong lịch sử của LHQ. Họ đến Campuchia mấy ngày trước khi Hoàng thân Norodom Sihanouk trở về từ Bắc kinh, nơi ông đã lưu vong. Ủy ban trừ bị có nhiệm vụ chuẩn bị những điều kiện cho việc đón tiếp 20 nghìn lính và các nhân viên dân sự của Cơ quan chuyển tiếp của LHQ về vấn đề Campuchia, đồng thời loại bỏ những hậu quả của cuộc chiến vừa qua. LHQ sẽ tham xét về các vấn đề giải trừ quân bị các bên tham chiến, việc thực hiện các hiệp ước, tổ chức bầu cử tự do và giúp đỡ chính quyền mới.

Diễn Đàn Số 26 Ngày 15/11/1991

HÒA BÌNH Ở CAM PU CHIA

Ngày 23.10 tại Pari đại diện của 19 nước và LHQ đã ký hiệp định lập lại hòa bình ở Cam-pu-chia sau 21 năm nội chiến đẫm máu, áp lực chính trị và cả xâm lăng quân sự từ nước ngoài. Đây là kết quả của hội nghị hòa bình quốc tế, tiến hành dưới sự chỉ đạo của hai đồng chủ tịch là Pháp và Indonesia với mục đích hòa giải giữa chính phủ Phnompenh do Việt nam dựng lên và ba phe chống đối do hoàng thân Sihanouk đứng đầu.

Việc bạo loạn tuần thủ nhưng điều khoản đã được ký kết sẽ do lực lượng quân sự của LHQ do một tướng Pháp chỉ huy chịu trách nhiệm. Bằng cách do LHQ sẽ đảm bảo được rằng cuộc bầu cử, tiến hành vào năm 1993, sẽ thực sự tự do và trung thực. Trong thời gian tới 70% lực lượng quân sự của các phe phái sẽ bị giải giáp. Phần còn lại sẽ tham gia quân đội của chính phủ lâm thời sẽ được thành lập.

Ngày 4.11 chính phủ Phnompenh thông báo rằng trong tháng 9 họ đã tha 1034 tù nhân, trong đó có 483 tù binh và 442 tù chính trị.

Về phương diện kinh tế, do hoàng thân Sihanouk và Khomer đổ vạ chưa đưa ra được một chương trình cụ thể nào và những kinh nghiệm lãnh đạo kinh tế tồi tệ của họ trước đây, dự luận cho rằng người sẽ được nước ngoài ủng hộ nhiều nhất là Hun Sen, một con người có tri thức sẵn sàng thỏa hiệp, và loại người kiểu đó rất cần thiết đối với một đất nước gần như nghèo nhất thế giới này.

(theo báo chí Tiệp-khác đến 5.11.91)

DANH SỔ TỶ NẠN CHẤU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG, 1990		
Nước nhận ty nạn	Tổ quốc của người ty nạn	Tổng số người ty nạn
Úc	Đông Dương	97.000
Trung quốc	Việt nam	280.500
Hồng Kông	Việt nam	49.500
Ấn độ	Afghanistan	5.500
	Các nước khác	4.000
Indonesia	Đông Dương	4.500
Iran	Afghanistan	2.350.000
	Các nước khác	500.000
Nhật	Đông Dương	8.400
Malajsia	Đông Dương	20.500
Tân Tây Lan	Đông Dương	4.700
Pakistan	Afghanistan	3.275.700
Papua New Guines	Indonesia	7.700
Philippines	Đông Dương1	6.700
	Đông Dương2	20.000
Thai lan	Campuchia	17.200
	Lào	68.700
Việt Nam	Việt nam	14.700
	Campuchia	15.000
TỔNG SỐ		6.750.000

SOUL SẼ GIÚP ĐỠ MÔNG CỔ

THỦ TƯỚNG MỚI CỦA NHẬT - K. MIJAZAVA

Ngày 5/11 vừa qua quốc hội Nhật đã bầu ông Kijichi Mijazava (72 tuổi) làm thủ tướng với số phiếu 276/492. Ông Mijazava là chủ tịch đảng cầm quyền cánh hữu, Đảng tự do dân chủ đã từng giữ vai trò lãnh đạo ở Nhật kể từ 1955. Đây là thủ tướng thứ 55 của Nhật sau chiến tranh.

Theo thông tấn xã nước ngoài ông Mijazava là một chuyên viên trong lãnh vực tài chính, là một người theo chủ nghĩa tự do và hiểu biết. Ông là một trong số rất ít các nhà chính trị Nhật nói lưu loát tiếng Anh. Trong quá khứ ông kiêm nhiệm nhiều chức bộ trưởng khác nhau. Chức vụ gần đây nhất của ông là bộ trưởng tài chính (kể từ năm 1955). Cũng trong buổi họp cùng ngày quốc hội đã thông qua nội các mới của chính phủ gồm 20 thành viên. Giữ chức bộ trưởng bộ ngoại giao và phó thủ tướng là Michio Vatanabu, một trong những đối thủ chính của Mijazava trong Đảng tự do dân chủ.

SDS THẮNG LỢI Ở BUNGARY

Ngày 14/9/1991 hơn 10 ngàn dân chúng đã tập họp tại Sofia để mừng thắng lợi của Liên minh các lực lượng dân chủ (SDS) đối lập tại kỳ bầu cử quốc hội hôm 13/9. SDS đã giành được 34.6% tổng số phiếu trong khi đó thì Đảng xã hội chủ nghĩa chỉ có 33.1%.

Các cuộc tụ tập tương tự cũng đã diễn ra tại Plovdiv. Tại đây SDS đã dành được hơn nửa số phiếu. Lãnh tụ của SDS, ông Philip Dimitrov tuyên bố với dân chúng: "...Kể từ hôm nay các anh là những công dân tự do...".

BUNGARY ĐI TÌM VỊ TRÍ TRUNG LẬP

Thắng lợi của SDS trước Đảng xã hội chủ nghĩa và vị trí của các đảng phái này trong quốc hội Bungary sắp tới sẽ dẫn đến sự phân chia các lực lượng và như vậy bên cạnh cánh tả và cánh hữu còn có lực lượng trung lập. Lực lượng này bị thất bại hoàn toàn trong kỳ bầu cử vừa qua.

Vì không đồng nhất thành phần của Liên minh và Đảng xã hội dân chủ nên câu hỏi đặt ra là quá trình này sẽ tồn tại được bao lâu.

Trong giai đoạn đầu, quốc hội chỉ có thể tin vào thiện chí của hai phía. Các đảng viên Đảng XHCN tuyên bố rằng họ sẽ có lập trường xây dựng và không đi tìm sự đối đầu. Liên minh các lực lượng dân chủ đã nhiều lần nhấn mạnh rằng không bao giờ có ý định truy nã ai do lập trường chính trị. SDS bản thân bao gồm nhiều đảng và phong trào. Hạt nhân của Liên minh chỉ là tập hợp các nhân vật chống cộng. Như vậy khả năng phân rã các hình thái chính trị trong liên minh là điều sẽ xảy ra và sẽ sinh ra một lực lượng chính trị trung lập. Dĩ nhiên có thể giả thiết rằng điều đó sẽ xảy ra ngay cả khi không có sự đối kháng của các liên minh chính trị lãnh đạo.

Dù gì đi nữa trong vài tháng tới không thể tránh khỏi sự chống đối. Liên minh chính trị cũng tự nhận biết được điều đó và vì thế đã đưa ra trình bày trước quốc hội các luật về nguyên tắc hợp quốc hội.

"ĐẠI HỘI CÁC ĐẠI TƯỚNG"

Đại hội 4 Đảng cộng sản Cuba không đi đến một cái tổ cơ bản nào. Tờ El Nuevo Herald trong sự kiện này đã nhấn mạnh rằng rất ngại thối nếu chờ đợi một sự cải tổ dân chủ sau đại hội.

Đến dự đại hội, trong tổng số 1700 đại biểu có mặt 35 đại tướng, 53 đại tá, và 59 trung úy quân đội Cuba và Bộ nội vụ.

Soul (Nam Triều Tiên) sẽ cung cấp tiền viện trợ tự phát triển trị giá 10 triệu đô la cho Mông cổ. Tổng thống Nam Triều Tiên Ro Tche-u đã hứa với tổng thống Mông cổ nhân dịp ông sang thăm Nam Triều Tiên với những điều kiện thuận lợi và đồng thời cung cấp các hàng tiêu dùng cơ bản chẳng hạn gạo, xà bông.

Mông cổ lập quan hệ ngoại giao với Nam Triều Tiên năm vừa rồi và trong 8 tháng đầu năm nay lượng trao đổi thương mại giữa hai nước đã đạt được 5,2 triệu đô la so với 2,5 triệu đô la của cả năm trước đó.

THỦ TƯỚNG ĐÀI LOAN CHẤP NHẬN ĐỐI THOẠI

Thủ tướng Đài loan Chao Po-ccun ngày 22/10 thông báo rằng Đảng cầm quyền Kuomintang chấp nhận giải quyết sự khủng hoảng chính trị hiện nay bằng đàm phán với Đảng dân chủ tiến bộ đối lập và đại diện của Trung quốc. Đây là lần đầu tiên giới lãnh đạo Kuomintang có đề nghị như vậy. Trước đây Đài loan luôn bác bỏ các đề nghị gặp gỡ hai bên của Trung quốc.

(MFD 23/10)

QUAN HỆ NAM BẮC TRIỀU TIÊN

Bắc và Nam Triều tiên đã thỏa thuận được rằng sẽ hoàn tất và thực hiện "hiệp ước hòa hoãn, không tấn công, trao đổi và hợp tác". Vòng 4 cuộc đàm phán cấp thủ tướng giữa hai nước tại Bình nhưỡng đã kết thúc bằng thông báo trên trong bầu không khí cởi mở hơn so với 2 ngày trước đó. "Chúng tôi đã đạt được kết quả rất có giá trị và có ý nghĩa lịch sử", người phát ngôn Nam Triều tiên bình luận về sự kết thúc vòng đàm phán này. Nhưng ông cũng nói rằng còn nhiều sự khác biệt về các vấn đề cụ thể của hiệp ước mà nội dung sẽ được chuẩn bị trong thời gian họp tới tại biên giới giữa hai nước. Và nó sẽ không có một trong những điểm mâu thuẫn nhất là đề án của chính phủ Bình nhưỡng biến bán đảo thành khu vực không có vũ khí hạt nhân.

(LN 25/10)

TÌNH HÌNH LIÊN XÔ

* Tại Kremli ngày 18/10, hiệp ước về một cộng đồng kinh tế các nước cộng hòa đã được ký kết. Cơ sở của hiệp ước, có giá trị 3 năm được thực hiện đầu tháng mười trong cuộc thảo luận tại Alma-Ata. Tham gia ký là các đại diện cao nhất của 8 nước cộng hòa: Armenie, Bạch Nga, Kazachstán, Kyrgyzstán, Liên bang Nga, Tadzikistán, Turkmenistán và Uzbekistán. Trong các nước cộng hòa còn lại hiện nay của Liên xô mà không tham gia ký là Ukrajina, Moldova, Gruzie và Azerbajdzán. Ngày 6/11, Ukrajina và Moldova đã quyết định tham gia Cộng đồng kinh tế tạo bởi các nước cộng hòa này.

* Ngày 29/10, chính phủ Moldova đã quyết định quốc hữu hóa toàn bộ nhà máy, cơ quan và các tổ chức xô viết khác nằm trên lãnh thổ của cộng hòa. Tất cả nhà cửa và phương tiện đều thuộc quyền quản lý của Moldova mà không có một sự thương lượng tài chính nào, kể cả tài sản của các xí nghiệp trong nhà băng Moldova.

* Dân chúng vùng Trung Ural đang bị đe dọa bởi nạn đói và đang đứng bên bờ tai họa. Bơ và dầu ăn đã không thể kiếm được, các cửa hàng bán đồ sữa đã phải thu hẹp lại rất nhiều và sắp tới giới hạn bán bánh mì mỗi người là 300gram/1 ngày. Các đại diện vùng Jakaterinburg đòi hỏi phải cho họ xuất những sản phẩm của các nhà máy quốc phòng và số tiền thu được sẽ dùng để mua thực phẩm.

Diễn Đàn Số 26 Ngày 15/11/1991

